

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 01.05.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: 02.04.2005
Avaldamismärge: RT I 2004, 26, 173

Välja kuulutanud
Vabariigi President
07.04.2004 otsus nr 578

Kiirgusseadus¹

Vastu võetud 24.03.2004

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab põhilised ohutusnõuded inimese ja keskkonna kaitsmiseks ioniseeriva kiirguse kahjustava mõju eest ning isikute õigused, kohustused ja vastutuse ioniseeriva kiirguse kasutamisel.

(2) Käesolev seadus reguleerib kiirgustegevust ja toiminguid, mille korral looduslikud kiirgusallikad võivad põhjustada töötajate ja elanike kiirituse olulist suurenemist, sekkumistegevust kiirgushädaolukorra ning kiirgushädaolukorra või lõpetatud kiirgustegevuse tagajärjel tekkinud püsikiirituse korral (edaspidi *püsikiiritus*).

(3) Käesolev seadus ei reguleeri radoonist tekitatud kiiritust eluruumides, kosmilisest kiirgusest tekitatud kiiritust maapinnal ja inimtegevusest puutumatus maakoos sisalduvatest radionukliididest tekitatud kiiritust maapinna kohal.

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Kiirgustegevus

Käesoleva seaduse tähenduses on kiirgustegevus mis tahes tegevus, mis suurendab või võib suurendada inimese kiiritust tehisaalsetest kiirgusest või looduslikest kiirgusallikatest, kui looduslike radionukliidide töödeldakse nende radioaktiivsuse, lõhustatavuse või tuumasünteesi omaduste pärast. Selline tegevus on muu hulgas:

1) radioaktiivse aine tootmine, töötlemine, kasutamine, omamine, ladustamine, vedu, riiki sisse- ja riigist väljavedu ning ajutine või lõppladustamine;

2) ioniseerivat kiirgust emiteeriva ja suurema kui viie kilovoldise potentsiaalide vahe juures töötava elektriseadme kasutamine.

§ 3. Kiirgusohutuse põhiprintsiibid

(1) Iga kavandatavat kiirgustegevust tuleb eelnevalt õigustada, tõendades, et see on kiirgustegevuse põhjustatava võimaliku tervisekahjustuse suhtes majanduslike, sotsiaalsete või muude hüvede poolest parim. Kui saadakse uusi ja olulisi tõendeid olemasoleva kiirgustegevusliigi tõhususe või tagajärgede kohta, tuleb see õigustus üle vaadata.

(2) Kõik kiiritused tuleb hoida optimaalselt nii väikestena kui majandus- ja sotsiaaltegureid mõistlikult arvesse võttes on võimalik.

(3) Dooside summa, mida kiirgustöötajad ja elanikud saavad kõikidest asjakohastest kiirgustegevusliikidest, ei tohi ületada käesoleva seaduse alusel kehtestatud piirmäärasid. Seda printsiipi ei kohaldata meditsiinikiirituse suhtes.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud printsiipi kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 2 nimetatud kõikidest kiirgustegevustest põhjustatud kiirituste suhtes.

(5) Radioaktiivsete ainete tahtlik lisamine toiduainetele, mänguasjadele, ehetele ja kosmeetikakaupadele nende valmistamisel ning selliste radioaktiivseid aineid sisaldavate kaupade sisse- või väljavedu on keelatud.

§ 4. Kiirgusohutuslase tegevuse korraldamine

(1) Kiirgusohutuslase tegevust korraldab oma pädevuse piires Keskkonnaministerium Keskkonnainspektsiooni ja Kiirguskeskuse kaudu.

(2) Kiirguskeskus on kiirgusohutuslase kindlustavaid teenuseid osutav, kiirgustegevusloa ja kvalifitseeritud kiirguseksperdi tegevuslitsentsi andjat ning järelevalvet teostavat isikut nõustav riigiasutus Keskkonnaministeriumi valitsemisalas, mille põhiülesanded sätestab käesolev seadus või selle alusel antud õigusaktid.

§ 5. Rahvusvahelistest lepetest tulenevad kohustused

Külalisinspektoritel, kes kontrollivad nende rahvusvaheliste lepete ja konventsioonide tingimuste täitmist, millega Eesti Vabariik on ühinenud, on juurdepääs lepete või konventsioonide reguleerimisalasse kuuluvatele kõikidele objektidele ja asjakohastele andmetele ning õigus võtta proove.

§ 6. Seaduses kasutatavad mõisted

Käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) *aktiivsus* (A) – mingis kindlas energiaseisundis oleva radionukliidi koguse aktiivsus etteantud ajal on: $A = dN / dt$,

kus dN on energiaseisundis toimuvate spontaansete tuumasiirete arvu ooteväärtus ajavahemiku dt jooksul;

2) *avariikiiritus* – avari tagajärjel toimunud inimeste kiiritamine, mis ei hõlma hädaolukorreakiiritust;

3) *dekomisjoneerimine* – kõik toimingud ja meetmed, mida rakendatakse üksikisiku suhtes kiirgusohutu kujutava rajatise tegevuse osaliseks või täielikuks lõpetamiseks, mis hõlmab ka rajatise desaktiveerimist ja osalist või täielikku demonteerimist;

4) *doosikiirus* – doosi kasv ajaühikus;

5) *doosi piirmäär* – kiirgustöötajatele ja elanikele põhjustatavate kiiritusdooside maksimumväärtused, mida kohaldatakse piiritletud ajavahemiku kestel väliskiiritusest saadud dooside ning sama ajavahemiku jooksul toimuvast sissevõtust saadava 50 aasta (lastel kuni 70 aasta) oodatavate dooside summa suhtes;

6) *efektiivdoos* – inimkeha elundite ja kudede erinevat kiirgustundlikkust iseloomustavate koefaktoritega korrutatud ekvivalentdooside summa;

7) *ekvivalentdoos* – inimkeha elundi või koe neeldumiskoefitsiendi ja toimiva kiirguse kiirgusfaktori korrutus;

8) *elanik* – isik, välja arvatud kutsekiiritust või meditsiinkiiritust saav isik;

9) *elanikkonna vaatusrühm* – isikute rühm, kelle kiiritus mingist kiirgusallikast on küllalt ühtlane ja kes esindab sellest allikast enimkiiritatud elanikkonna osa;

10) *elanikukiiritus* – kiiritus, mille isik saab kiirgustegevusloa alusel toimuvast kiirgus- või sekkumistegevusest, välja arvatud kutse- või meditsiinkiiritus ja kohalik normaalne looduskiiritus;

11) *hädaolukorreakiiritus* – ohustatud inimeste abistamisel, suure arvu inimeste kiirituse ärahoidmisel või hinnaliste seadmete või varade päästmisel edasilükkamatuid toiminguid tegeva vabatahtliku kiiritus, mis võib olla suurem kui üks käesoleva seaduse alusel kehtestatud kutsekiirituse doosi piirmäärdest;

12) *ioniseeriv kiirgus* – energia siire otseselt või kaudselt ioone tekitavate osakeste või elektromagnetiliste lainetena, mille lainepikkus on 100 nanomeetrit või lühem;

13) *jälgimisala* – ala, kus rakendatakse ioniseeriva kiirguse eest kaitsmise eesmärgil asjakohast seiret;

14) *kiirgusallikas* – seade, radioaktiivne aine või rajatis, mis on võimeline emiteerima ioniseerivat kiirgust või radioaktiivseid aineid;

15) *kiirgusfaktor* – kiirguseliikide erinevat tervisekahjustusvõimet arvestav dimensioonitu tegur, millega korrutatakse neeldumiskoefitsiendi;

16) *kiirgushädaolukord* – ioniseerivast kiirgusest põhjustatud mis tahes olukord, millega kaasneb või võib kaasneda oluline radioaktiivse aine sattumine keskkonda või mis võib põhjustada elanikukiirituse piirmäärade ületamise;

17) *kiirgusohutushinnang* – ülevaade kiirgustegevuse nendest aspektidest, mis puudutavad inimese kaitset ja kiirgusallika ohutust, kaasa arvatud kiirgusallika konstruktsioonis ja töökorralduses sisalduvate kaitse- ja ohutusmeetmete analüüs ning normaalsete töötingimuste ja avariolukordadega seotud dooside või riskide analüüs;

18) *kiirgustöötaja* – kiirgustegevusloa omajaga töö- või teenistussuhetes olev isik, sealhulgas ka üliõpilane, praktikant või välistöötaja, kes saab tööl käesoleva seadusega reguleeritud kiirgustegevusega kiiritust ja kelle saadud kiirgusdoos võib ületada üht käesoleva seaduse alusel kehtestatud elanikukiirituse piirmäära;

19) *kiiritus* – inimese mõjutamine ioniseeriva kiirgusega, kusjuures kiirituse toimet mõõdetakse doosi suurusega;

20) *kiiritusrada* – tee keskkonnas, mille kaudu radioaktiivne aine liigub isikuni ja kiiritab teda;

21) *kinnine kiirgusallikas* – kiirgusallikas, mille ehitus välistab nõuetekohasel kasutamisel radioaktiivsete ainete pääsemise keskkonda;

22) *koefaktor* – kudede ja elundite erinevat kiiritustundlikkust arvestav dimensioonitu tegur, millega korrutatakse koe või elundi ekvivalentdoos;

23) *kontrolliala* – ala, kus kaitseks ioniseeriva kiirguse eest või radioaktiivse saastumise leviku tõkestamiseks kehtivad erireeglid ja millele juurdepääsu kontrollitakse;

24) *kutsekiiritus* – kiiritus, mida kiirgustöötaja saab või võib saada kiirgustegevusloa alusel toimuvast kiirgustegevusest;

- 25) *kvalifitseeritud kiirgusekspert* – isik, kellel on teadmised ja väljaõpe dooside hindamiseks ja inimeste nõustamiseks, et tagada nende efektiivne kaitse ja kaitseseadmete nõuetekohane toimimine, ning kelle tegevust kiirgusekspertina tunnustatakse kehtestatud korras;
- 26) *looduskiiritus* – looduslikest kiirgusallikatest saadud kiiritus;
- 27) *looduslik kiirgusallikas* – maise või kosmilise päritoluga ioniseeriva kiirguse looduslik allikas;
- 28) *lõppladustamine* – radioaktiivsete jäätmete paigutamine teatud tingimustele vastavasse ladustuspaika või selleks ettevalmistatud kohta väljavõtmise kavatsusega;
- 29) *lähtekoht ja sihtkoht* – paigad erinevates riikides, mida vastavalt nimetatakse radioaktiivsete jäätmepäritolu- ja sihtriigiks;
- 30) *meditsiinikiiritus* – kiiritus, mida saab isik tervises seisundi hindamisel, haiguse diagnoosimisel või ravimisel või kiiritatava isiku abistaja, kui selline abistamine ei ole tema kutsetöö ja ta on teadlik kiiritamisest, või isik, kes on vabatahtlikult andnud nõusoleku osaleda bioloogilistes või meditsiinilistes uuringutes;
- 31) *meditsiiniradioloogia protseduur* – iga toiming, mis on seotud meditsiinikiiritusega;
- 32) *neeldumisdoos* – neeldunud ioniseeriva kiirguse energia aine massiühiku kohta, kusjuures käesolevas seaduses tähistab neeldumisdoos koe või elundi keskmist doosi;
- 33) *potentsiaalne kiiritus* – kiiritus, mille saamine ei ole kindel, kuid mille esinemise tõenäosust saab eelnevalt hinnata;
- 34) *radioaktiivne aine* – üht või enam radionukliidi sisaldav aine, mille aktiivsus või eriaktiivsus on kiirgusohutuse seisukohalt oluline;
- 35) *radioaktiivsed heitmed* – radioaktiivsed ained, mis vabanevad kiirgustegevuse käigus ja mis juhitakse hajutamise eesmärgil keskkonda;
- 36) *radioaktiivsed jäätmepakkid* – radionukliidide sisaldavad või nendega saastunud ained, materjalid või esemed, mille aktiivsus või eriaktiivsus on suurem kehtestatud vabastamisasetest ning mida tulevikus ei kavatseta kasutada;
- 37) *radioaktiivsete jäätmepakkide hoiuruum* – kehtestatud nõuetele vastav ruum radioaktiivsete jäätmepakkide kogumiseks, hoidmiseks, eeltöötlemiseks või pakendamiseks radioaktiivsete jäätmepakkide tekitaja juures;
- 38) *radioaktiivsete jäätmepakkide konditsioneerimine* – kõik radioaktiivsete jäätmepakkide pakendi tootmisega seotud operatsioonid eesmärgiga muuta pakend kergesti käideldavaks;
- 39) *radioaktiivsete jäätmepakkide käitlemine* – kõik tegevusliigid, sealhulgas dekomisjoneerimine, mis on seotud radioaktiivsete jäätmepakkide eeltöötlemise, töötlemise, konditsioneerimise, veo, hoidmise ja ajutise või lõppladustamisega;
- 40) *radioaktiivsete jäätmepakkide käitluskoht* – radioaktiivsete jäätmepakkide nende tekitajalt vastuvõtmiseks, kogumiseks, töötlemiseks, konditsioneerimiseks ja ajutiseks või lõppladustamiseks spetsiaalselt ettenähtud rajatis;
- 41) *radioaktiivsete jäätmepakkide pakend* – käitlemise nõuetega vastavuses valmistatud konditsioneerimise tulem, mille koosseisu kuuluvad jäätmepakk ja mis tahes konteinerid ja sisebarjäärid;
- 42) *radionukliid* – aatomituum, mis on võimeline spontaanselt lagunema ja mida eristatakse massi ja aatomnumbri järgi;
- 43) *sekkumine* – kiirgusallikatele, kiiritusradadele ja isikutele suunatud inimtegevus, mis väldib või vähendab inimeste kiiritust allikast, mis ei ole kiirgustegevuse osa või mis on kontrolli alt väljas;
- 44) *sekkumistase* – välditava ekvivalent- või efektiivdoosi väärtus, mille ületamisel tuleb kaaluda meetmete rakendamist elanike kaitsmiseks, kusjuures välditav doos on seotud ainult selle kiiritusraja ja kiirgusallikaga, mille suhtes kaitsemeetmeid rakendatakse;
- 45) *sissevõtt* – radionukliidide sisenemine kehasse hingamisteede, seedekulgla või naha kaudu;
- 46) *tegevustase* – doosikiiruse või eriaktiivsuse väärtus, mille ületamisel hädaolukorras rakendatakse kaitsemeetmeid;
- 47) *tunnustatud dosimeetrialabor* – asutus, kes vastutab kiirgustöötaja isikudoosi seireks kasutatavate seadmete kalibreerimise ning inimkeha või bioloogiliste proovide radioaktiivsuse mõõtmise või doosi hindamise eest ning kes omab tegevuseks pädeva asutuse poolt väljastatud luba;
- 48) *tuumakütuseüksikk* – kõik tuumaenergia tootmisega seotud toimingud, sealhulgas tuumamaterjali sisaldava maagi kaevandamine ja töötlemine, isotooprikastamine, tuumakütuse valmistamine, kasutamine ja ladustamine, kasutatud tuumakütuse ümbertöötamine ning tekkinud jäätmepakkide käitlemine ja lõppladustamine;
- 49) *tuumamaterjal* – plutoonium, välja arvatud plutooniumi isotoopide segu, milles Pu-238 sisaldus on suurem kui 80%, uraan-233, uraan-235, uraani-233 või uraani-235 suhtes rikastatud uraan, looduslikku isotoopide segu sisaldav uraan, mis ei esine maagi või maagi jäägina, toorium, üht või mitut ülalnimetatud tuumamaterjali sisaldav mis tahes materjal;
- 50) *vabastamistase* – koguaktiivsuse või eriaktiivsuse väärtus, millega võrdselt või millest väiksema väärtuse korral võib iga kiirgustegevusluba nõudva kiirgustegevuse käigus tekkivad radioaktiivsed ained või radioaktiivseid aineid sisaldavad materjalid vabastada keskkonnaministri kehtestatud korra alusel käesoleva seaduse nõuete kohaldamisest;
- 51) *vastavusnäitajad* – näitajad või tunnused, mis iseloomustavad radioaktiivsete jäätmepakkide sobivust käitlemiseks ja ajutiseks või lõppladustamiseks;
- 52) *vedu* – radioaktiivse aine transportimisega seotud toimingud lähtekohast sihtkohta, kaasa arvatud peale- ja mahalaadimine;
- 53) *välitöötaja* – A-kategooria kiirgustöötaja, kaasa arvatud praktikant ja üliõpilane, kes ajutiselt või alaliselt töötab teises ettevõttes kontrollialal, sealhulgas remondib või hooldab kiirgusallika kiirgustekitavaid osi;
- 54) *väljaarvamistase* – radioaktiivse aine koguaktiivsuse või eriaktiivsuse väärtus, millest väiksema väärtuse korral kiirgustegevusluba ei nõuta.

2. peatükk

KIIRGUSOHUTUSE RIIKLIK PLANEERIMINE

§ 7. Kiirgusohutuse riiklik arengukava

- (1) Kiirgusohutuse riiklik planeerimine toimub kiirgusohutuse riikliku arengukava kaudu.
- (2) Kiirgusohutuse riiklik arengukava käsitleb kiirgusohutuse olukorda riigis, kavandatavaid eesmärke kiirgusohutuse korraldamisel ja tõhustamisel ning meetmeid nende eesmärkide saavutamiseks.
- (3) Kiirgusohutuse riikliku arengukava koostamisele, muutmisele ja kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse avatud menetluse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 8. Kiirgusohutuse riikliku arengukava ajakohastamine

- (1) Kiirgusohutuse riikliku arengukava ajakohastamine on selle korrapärane läbivaatamine ning arengukavas muudatuste tegemine. Arengukava ajakohastamise suhtes kohaldatakse kiirgusohutuse riikliku arengukava koostamise menetluse kohta sätestatud.
- (2) Kiirgusohutuse riiklik arengukava ajakohastatakse iga kümne aasta järel selle koostamisest või ajakohastamisest arvates.

§ 9. Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu koostamise algatamine

- (1) Kiirgusohutuse riikliku arengukava koostamise algatab keskkonnaminister.
- (2) Kiirgusohutuse riikliku arengukava koostamise teates esitatakse lühidalt arengukava kavandatud sisu ja eesmärgid.
- (3) Keskkonnaministeeriumi veebilehel avaldatakse kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu põhiseisukohad.

§ 10. Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu koostamine

- (1) Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu koostamist korraldab Keskkonnaministeerium.
- (2) Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu koostamisele kaasatakse asjakohaste riigiasutuste, ettevõtjate, mittetulundusühingute, sihtasutuste ning seltsingute esindajad ja muud huvitatud isikud.

§ 11. Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avalik väljapanek ja avalik istung

- (1) Keskkonnaministeerium korraldab kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avaliku väljapaneku ja arengukava eelnõu arutamiseks vähemalt ühe avaliku istungi.
- (2) Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel. Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt üks kuu.
- (3) Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 12. Kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ning avalikul istungil esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

- (1) Keskkonnaministeerium korraldab kiirgusohutuse riikliku arengukava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ning avalikul istungil esitatud ettepanekute ja vastuväidete läbivaatamise ning vajadusel arengukava eelnõu muutmise.
- (2) Arvestamata ettepanekutele ja vastuväidetele vastab Keskkonnaministeerium kahe kuu jooksul avaliku väljapaneku lõppemisest või avalikust istungist arvates.

§ 13. Kiirgusohutuse riikliku arengukava kinnitamine

Kiirgusohutuse riikliku arengukava kinnitab Vabariigi Valitsus korraldusega.

3. peatükk

KIIRGUSTEGEVUSLUBA

§ 14. Kiirgustegevusluba

Kiirgustegevusluba annab isikule õiguse läbi viia kiirgustegevust.

§ 15. Kiirgustegevusloa andja

Kiirgustegevusloa annab Keskkonnaministeerium.

§ 16. Kiirgustegevusloa taotlemise kohustus

(1) Kiirgustegevuse alustamine või tegutsemine käesoleva seaduse alusel kiirgustegevusluba nõudval kiirgustööl ilma kiirgustegevusloata on keelatud.

(2) Kiirgustegevusluba peab taotlema kiirgustegevuseks, sealhulgas:

- 1) tuumakütusetsükli mis tahes rajatise ekspluateerimiseks, sulgemiseks ja dekomisjoneerimiseks;
- 2) radioaktiivse aine tahtlikuks lisamiseks meditsiinitoodete valmistamisel ja tootmisel ning selliste kaupade sisse- ja väljaveoks;
- 3) radioaktiivse aine tahtlikuks lisamiseks tarbekaupade valmistamisel ja tootmisel ning radioaktiivse aine sisaldusega kaupade sisse- ja väljaveoks;
- 4) kiirgusallika kasutamiseks ning radioaktiivse aine manustamiseks inimesele ja loomale nende tervises seisundi hindamise, diagnostika, ravi ja teadusuuringu eesmärgil;
- 5) röntgenseadme või radioaktiivse aine kasutamiseks tööstuslikus radiograafias ja röntgenograafias, toodete töötlemisel, teadusuuringutel ning kiirendite kasutamiseks, välja arvatud elektronmikroskoopide kasutamiseks;
- 6) suurenenud looduskiiritusega seotud tegevuseks, mille korral looduslikest radionukliididest põhjustatud kiirgus on kiirgusohutuse seisukohalt oluline;
- 7) radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks.

§ 17. Kiirgusallika kasutamine kiirgustegevusloata

(1) Kiirgustegevusluba ei pea taotlema tegevuse jaoks, milles kasutatavate radionukliidide aktiivsus või eriaktiivsus on väiksem kui väljaarvamistase.

(2) Väljaarvamistasemete tuletamise alused ja radionukliidide väljaarvamistasemed kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Kiirgustegevusloata võib kasutada radioaktiivset ainet väljaarvamistaseme väärtust ületavas koguses sisaldavat seadet, kui see seade vastab samal ajal järgmistele tingimustele:

- 1) radioaktiivne aine on gammakiirgaja ja see on seadmes kinnise kiirgusallikana;
- 2) seadme töötamise ajal ei ületa doosikiirus seadme pinnast 0,1 meetri kaugusel ühte mikrosiivertit tunnis;
- 3) seade omab kehtivat tüübikinnitust;
- 4) seadme ohutustamise kava seadme kasutamise lõpetamiseks on kooskõlastatud Keskkonnaministeeriumiga.

(4) Kiirgustegevusloata võib kasutada elektrikiirgusseadet tingimusel, et selle seadme poolt tekitatav doosikiirus tootja antud juhendile vastavates kasutustingimustes 0,1 meetri kaugusel seadme pinnast ei ületa ühte mikrosiivertit tunnis ja seadmel on kehtiv tüübikinnitus.

(5) Kiirgustegevusloata võib kasutada visuaalkujundite kuvamiseks mõeldud katoodkiirte toru või muud kuni 30-kilovoldise potentsiaalide vahe juures töötavat elektrikiirgusseadet, kui selle seadme kasutamisel tootja antud juhendile vastavates kasutustingimustes ei ületa doosikiirus 0,1 meetri kaugusel seadme mis tahes ligipääsetavast pinnast ühte mikrosiivertit tunnis.

(6) Kui kiirgustegevuse käigus tekkivad radioaktiivsed ained on nii väikese aktiivsuse või eriaktiivsusega, et nende töötlemine ja ladustamine radioaktiivsete jäätmetena ei ole kiirgusohutuse seisukohalt vajalik, võidakse nende ja nendega saastunud esemete suhtes jätta käesoleva seaduse nõudeid kohaldamata. Vastavasisulise otsuse teeb keskkonnaminister kiirgustegevusloa omaja taotluse alusel.

(7) Kiirgustegevuses tekkinud radioaktiivsete ainete või radioaktiivsete ainetega saastunud esemete vabastamistasemed ning nende vabastamise, ringlusse võtmise ja taaskasutamise nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 18. Kiirgustegevusloa taotlemine

(1) Kiirgustegevusloa saamiseks esitab taotleja Keskkonnaministeeriumile kirjaliku taotluse järgmistele andmetele ja dokumentidele:

- 1) taotleja ärinimi, nimetus või nimi, registri- või isikukood ja kontaktandmed;

- 2) kiirgustegevuse eesmärk, iseloomustus, asukohta ja rajatise asendiplaan ning andmed kasutatava tehnoloogia ja seadmete kohta;
- 3) kiirgustegevuse õigustus ja kirjeldus;
- 4) kiirgusallikat iseloomustavad andmed;
- 5) andmed kiirgustegevuse käigus tekkivate radioaktiivsete jäätmete või heitmete ning radioaktiivsete jäätmete hoiuruumi ja vastavusnäitajate kohta;
- 6) kiirgusallika ohutustamise kava pärast kiirgusallika kasutamise lõpetamist, mis mõõduka ja suure ohuga kiirgustegevuse korral on heaks kiidetud kvalifitseeritud kiirguseksperdi poolt;
- 7) radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks loa taotlemisel andmed käitluskoha lõpliku sulgemise viiside kohta;
- 8) kiirgusseire kava ja andmed kiirgusseireks kasutatavate seadmete kohta;
- 9) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse (RT I 2000, 54, 348; 2002, 61, 375; 63, 387; 90, 521; 99, 579) § 6 lõikes 2 sätestatud juhtudel ja korras koostatud keskkonnamemorandum;
- 10) kiirgusohutushinnang ja meetmed kiirgusohutuse tagamiseks;
- 11) hädaolukorras tegutsemise plaan suure ohuga kiirgustegevuse korral;
- 12) kiirgusohutuse kvaliteedisüsteemi kirjeldus;
- 13) andmed kiirgustöötajate ja nende erialase väljaõppe kohta.

(2) Kui kiirgustegevusloa taotletakse radioaktiivse aine Eesti Vabariiki sisseveoks, esitab loa taotleja käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud andmed.

(3) Sõltuvalt kiirgusallika või kiirgustegevusega seotud ohu suurusest eristatakse:

- 1) väikese ohuga kiirgustegevust, mille käigus kiirgustöötaja saab või võib saada efektiivdoosi kuni üks millisiivertit aastas;
- 2) mõõduka ohuga kiirgustegevust, mille käigus kiirgustöötaja saab või võib saada efektiivdoosi üks kuni kuus millisiivertit aastas;
- 3) suure ohuga kiirgustegevust, mille käigus kiirgustöötaja saab või võib saada suurema efektiivdoosi kui kuus millisiivertit aastas.

(4) Keskkonnaministeerium säilitab loa taotluse dokumente kümme aastat pärast loa kirjeldatud tegevuse lõpetamist.

§ 19. Kiirgustegevusloas esitatavad andmed ja tingimused

(1) Kiirgustegevusloas on märgitud:

- 1) kiirgustegevusloa number ja väljaandmise kuupäev;
- 2) kiirgustegevusloa omaja ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood ning aadress;
- 3) kiirgustegevuse nimetus;
- 4) kiirgustegevusloa kehtivusaeg;
- 5) kiirgusallikate kirjeldus;
- 6) kiirgustegevuse toimumise koht, rajatiste ja ruumide kirjeldus;
- 7) radioaktiivsete jäätmete käitlemise viisid, piirkogused ja käitluskohad;
- 8) radioaktiivsete heitmete piirkogused ja keskkonda juhtimise moodused;
- 9) kiirgustegevusest ja selle eripärast tulenevad kiirgusohutuse ja kiirgusseire nõuded;
- 10) kiirgustegevuse ohu aste.

(2) Kiirgustegevusloa vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb Keskkonnaministeeriumile ja teine kiirgustegevusloa omajale. Kiirgustegevusloa toimetatakse loa taotlejale kätte tähtsusega või antakse üle allkirja vastu dokumendi väljastanud haldusorgani poolt.

§ 20. Avatud menetluse kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse § 16 lõike 2 punktides 1, 6 ja 7 nimetatud kiirgustegevuse korral kohaldatakse kiirgustegevusloa andmise ja muutmise menetlusele avatud menetluse sätteid.

(2) Kiirgustegevusloa muutmise menetlusele, kui selle aluseks on käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 1 nimetatud andmete muutumine, ning kiirgustegevusloa kehtetuks tunnistamise menetlusele avatud menetluse sätteid ei kohaldata.

§ 21. Kiirgustegevusloa taotluse ja kiirgustegevusloa eelnõu avalik väljapanek

Kiirgustegevusloa taotluse ja kiirgustegevusloa eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 22. Kiirgustegevusloa andmisest keeldumine

Keskkonnaministeerium keeldub kiirgustegevusloa andmisest, kui:

- 1) tegevusega, milleks kiirgustegevusloa taotletakse, kaasneb või võib kaasneda oht riigisisesele või rahvusvahelisele julgeolekule;
- 2) tegevus, milleks kiirgustegevusloa taotletakse, ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele;
- 3) kiirgustegevusloa taotluses on esitatud valeandmeid;
- 4) kiirgustegevusloa taotlejal puuduvad nõutava erialase ettevalmistusega kiirgustöötajad;

5) kiirgustegevuseks taotletav koht ja muud tingimused ei võimalda kiirgusohutusnõuete täitmist.

§ 23. Kiirgustegevusloa kehtivus

Kiirgustegevusluba kehtib kuni viis aastat.

§ 24. Kiirgustegevuse muutusest teatamise kohustus

Kiirgustegevusloa omaja teatab eelnevalt Keskkonnaministeeriumile, kui ta kavatseb:

- 1) kasutusele võtta uue või täiendava kiirgusallika;
- 2) lõpetada kiirgustegevusloas märgitud kiirgusallika kasutamise;
- 3) anda kiirgusallika üle teisele isikule või ladustada radioaktiivse jäätmena;
- 4) muuta kiirgustegevusloaga määratud kiirgustegevust, tekkivate radioaktiivsete jäätmete käitlemise viise, piirkoguseid või käitluskohta;
- 5) muuta kiirgustegevuse toimumise kohta, rajatise või ruume;
- 6) võtta tööle uue kiirgusohutuse spetsialisti;
- 7) muuta muul viisil oluliselt loas kirjeldatud kiirgustegevust.

§ 25. Kiirgustegevusloa muutmise

(1) Keskkonnaministeerium muudab kiirgustegevusluba, kui:

- 1) kiirgustegevusloa omaja on teatanud käesoleva seaduse §-s 24 nimetatud muudatustest;
- 2) kiirgustegevusloas esitatud nõuete aluseks olnud õigusnormid on muutunud;
- 3) kiirgustegevuse käigus rakendatud meetmete tulemusena on loaga määratud tegevuse ohuaste muutunud;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktis 1 nimetatud andmed on muutunud.

(2) Käesoleva seaduse § 24 punktides 4, 5 ja 7 nimetatud juhtudel, kui tegemist on kiirgusohutuse seisukohast olulise muutusega, võib Keskkonnaministeerium kohustada loa omajat esitama taotluse uue kiirgustegevusloa saamiseks.

(3) Keskkonnaministeerium saadab kiirgustegevusloa muudatuse või teate uue taotluse esitamise vajaduse kohta kiirgustegevusloa omajale posti teel.

§ 26. Kiirgustegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Kiirgustegevusloa andja tunnistab kiirgustegevusloa kehtetuks sellest loa omajat eelnevalt teavitades, kui:

- 1) loa omaja tegevuses tõendatakse käesoleva seaduse §-s 22 nimetatud asjaolud;
- 2) loa omaja ei täida kiirgustegevusloas kehtestatud nõudeid;
- 3) loa omaja ei täida käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud kohustust;
- 4) juriidilisest isikust loa omaja tegevus on lõppenud või füüsilisest isikust loa omaja on surnud;
- 5) Keskkonnaministeerium on kohustanud loa omajat esitama taotluse uue kiirgustegevusloa saamiseks tulenevalt käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 sätestatud, kuid uut loataotlust ei esitatud.

(2) Kiirgustegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuses sisalduvad:

- 1) kiirgustegevusloa omaja ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood ning aadress;
- 2) kiirgustegevusloa number;
- 3) lubatud kiirgustegevuse nimetus;
- 4) kiirgustegevusloa kehtetuks tunnistamise põhjused ja viide õigusnormile, mille alusel kiirgustegevusluba kehtetuks tunnistatakse;
- 5) otsuse tegemise kuupäev.

§ 27. Kiirgustegevuse seiskamine kiirgustegevusloa omaja poolt

Kui kiirgustegevuse käigus tuvastatakse kehtestatud piirmääradest suurema kiirgusdoosi saamine, seiskab kiirgustegevusloa omaja kiirgustegevuse seniks, kuni kiirituse põhjused on välja selgitatud ja kõrvaldatud.

§ 28. Kiirgustegevusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse tähtajad ning kiirgustegevusloa taotluse täpsustatud nõuded, vormid ja kiirgustegevusloa vormid

Kiirgustegevusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse tähtajad ning kiirgustegevusloa taotluse täpsustatud nõuded, taotluse vormid ja kiirgustegevusloa vormid kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 29. Riigilõiv kiirgustegevusloa taotlemisel

Kiirgustegevusloa taotlemisel tasub loa taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses (RT I 1997, 80, 1344; 2001, 55, 331; 53, 310; 56, 332; 64, 367; 65, 377; 85, 512; 88, 531; 91, 543; 93, 565; 2002, 1, 1; 18, 97; 23, 131; 24, 135; 27, 151 ja 153; 30, 178; 35, 214; 44, 281; 47, 297; 51, 316; 57, 358; 58, 361; 61, 375; 62, 377; 90, 519; 102,

599; 105, 610; 2003, 4, 20; 13, 68; 15, 84 ja 85; 20, 118; 21, 128; 23, 146; 25, 153 ja 154; 26, 156 ja 160; 30, õiend; 51, 352; 66, 449; 68, 461; 71, 471; 78, 527; 79, 530; 81, 545; 88, 589 ja 591; 2004, 2, 7; 6, 31; 9, 52 ja 53; 14, 91 ja 92) sätestatud määra järgi.

4. peatükk

KIIRGUSTEGEVUSLOA OMAJA KOHUSTUSED

§ 30. Kiirgustegevusloa omaja põhikohustused

Kiirgustegevusloa omaja on kohustatud:

- 1) vastutama kiirgusohutuse eest ja tagama tema valduses olevate kiirgusallikate füüsilise kaitse;
- 2) koostama kiirgustööde teostamiseks ja kiirgustöötajate instrueerimiseks vajalikud eeskirjad;
- 3) korraldama radioaktiivsete jäätmete töötlemist ja konditsioneerimist, kui see on vajalik radioaktiivsete jäätmete omaduste muutmiseks enne juhtimist keskkonda, ning ajutist või lõppladustamist;
- 4) tegema üks kord aastas kiirgusallikate inventuuri ning esitama inventuuri tulemused Kiirguskeskusele aruandeaastale järgneva aasta 1. märtsiks;
- 5) kindlustama kiirgustöötajatele nende töö iseloomu ja töökoha tingimusi arvestava koolitamise ning kiirgusohutusala instrueerimise;
- 6) korraldama kiirgustöötajate tervisekontrolli;
- 7) andma kiirgusallika omaniku vahetumisel uuele omanikule ammendavat teavet kiirgusohutuse tagamiseks;
- 8) viivitamatult teavitama Kiirguskeskust ja Päästeameti häirekeskust kiirgustegevuse käigus toimunud avariist ning piirmäärasid ületava kiirituse juhtumist;
- 9) leevendada hädaolukorra tagajärgi;
- 10) tagama kasutatavate mõõteriistade regulaarse kontrollimise ja kalibreerimise ning vastutama nende kasutuskõlblikkuse ja asjatundliku kasutamise eest;
- 11) tagama kiirgustöötajate dooside seire ning nende andmete esitamise doosiregistrisse;
- 12) kindlustama rajatiste projektide eelneva läbivaatamise ja uute kiirgusallikate kasutuselevõtmise tunnustamise kiirgusohutuse asjus kvalifitseeritud kiirguseksperdi poolt;
- 13) muutama kiirgusallika pärast kasutamise lõpetamist ohutuks vastavalt loataotluses esitatud ohutustamise kavale;
- 14) tõendama pädevate asutuste nõudmisel radioaktiivse aine või radioaktiivset ainet sisaldava kiirgusseadme omamise seaduslikkust;
- 15) suure ohuga kiirgustegevuse korral koostama hädaolukorra lahendamise plaani ning testima seda vastavalt õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja sagedusele;
- 16) täiustama kasutatavaid tehnoloogiaid, seadmeid ja töövõtteid;
- 17) välja töötama ja rakendama kiirgusohutuse kvaliteedisüsteemi.

§ 31. Kiirgusohutuse spetsialist

(1) Kiirgustegevusloa omaja võib nimetada ametisse kiirgusohutuse spetsialisti, kes korraldab kiirgusohutusnõuete täitmist. Kui ametis on rohkem kui kümme kiirgustöötajat, on kiirgusohutuse spetsialisti nimetamine kohustuslik.

(2) Kiirgusohutuse spetsialisti nimetamine ei vabasta kiirgustegevusloa omajat vastutusest kiirgusohutuse tagamise eest.

§ 32. Kiirgusohutuse kvaliteedisüsteem

(1) Kiirgustegevusloa omaja koostab kiirgusohutuse kvaliteedisüsteemi, mis kindlustab käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete ning kiirgustegevusloaga seatud tingimuste täitmise.

(2) Kiirgusohutuse kvaliteedisüsteem peab sisaldama:

- 1) kavandatud ja süstemaatilist tegevust, mille eesmärk on kiirgusohutuse tagamine;
- 2) tööülesannete analüüsi ja kiirgusallika kasutamiseks vajalike oskuste nõudeid;
- 3) kiirgusohutusnõuete kontrollimise süsteemi;
- 4) materjalide hankimise ja kasutamise ning kiirgusohutuse järelevalve ja ohutussüsteemide töö kontrollimise protseduuride kirjeldusi.

§ 33. Tuumamaterjali arvestus ja tuumamaterjalist teavitamine

(1) Tuumamaterjali omav isik on kohustatud pidama oma ettevõttes kasutatava tuumamaterjali arvestust alates selle soetamisest kuni jäätmena ladustamiseni, kahjutustamiseni või omaniku vahetuseni ja määrama tuumamaterjali arvestuse pidamise eest vastutava isiku.

(2) Tuumamaterjali omav isik teavitab Kiirguskeskust igast tuumamaterjali koguse muudatusest viivitamatult.

§ 34. Kiirgusallika ohutus

(1) Kiirgustegevusloa omaja tagab kiirgusallika ohutuse kiirgusallika õige paigaldamise, selle ruumilise asetuse, ruumide ja kiirgusallika märgistuse ning kaitsevahendite kasutamise kaudu.

(2) Kiirgusallikat tohib paigaldada, remontida ja hooldada kiirgustegevusluba omav isik. Remondi- ja hooldustöid, mis ei ole seotud kiirgusallika kiirgustekitavate osadega, tohib teha kiirgustegevusloata.

(3) Kiirgusallika asukohaks olevatele ruumidele, ruumide ja kiirgusallika märgistamisele ning kiirgustööde teostamise tööeeskirjadele esitatavad nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 35. Radioaktiivse aine ja radioaktiivset ainet sisaldava seadme vedu

(1) Radioaktiivset ainet ja radioaktiivset ainet sisaldavat seadet, mille aktiivsus või eriaktiivsus on suurem kui väljaarvamistase, veetakse maanteel, raudteel, õhu- ja veeteel ohtlikke veoseid käsitlevate õigusaktidega sätestatud korras. Vedu üle riigipiiri toimub kooskõlas Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingutega ja Eesti Vabariigi õigusaktide alusel.

(2) Radioaktiivse aine ja radioaktiivset ainet sisaldava seadme omaja tagab, et:

- 1) pakendid vastavad kehtestatud ohutusnõuetele;
- 2) kasutatav veo viis tagab ohutuse;
- 3) vedajat on teavitatud radioaktiivse aine ja radioaktiivset ainet sisaldava seadme vedamise ohutusnõuetest.

§ 36. Kiirgusohutuse juhendmaterjalid

Kiirguskeskus annab välja juhendmaterjale kiirgustegevusloa omaja nõustamiseks, et tagada käesoleva seaduse nõuete täitmine hea praktika võtete, protseduuride ja muude meetmete rakendamisega.

5. peatükk KIIRGUSOHUTUSE TAGAMINE

1. jagu Elanike ja kiirgustöötajate kaitse

§ 37. Kiirgusallikate ja tuumamaterjali register

(1) Kiirgusallikate ja tuumamaterjali registrid on riigiasutuse andmekogud andmekogude seaduse (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155; 2000, 50, 317; 57, 373; 92, 597; 2001, 7, 17; 17, 77; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 18, 107; 26, 158) tähenduses.

(2) Kiirguskeskus peab kiirgusallikate ja tuumamaterjali registreid.

(3) Kiirguskeskus kannab andmed olemasolevate ja Eesti Vabariiki sisseveetud kiirgusallikate kohta kiirgusallikate registrisse. Registrikanne tehakse kas kiirgusallika sissevedamiseks või kiirgusallika kasutamiseks antud kiirgustegevusloas sisalduvate andmete alusel.

(4) Kiirguskeskus teeb kande tuumamaterjali registrisse tuumamaterjali omava isiku poolt esitatavate andmete põhjal.

§ 38. Doosi piirmäärad

Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdoosi ning silmaläätse, naha ja jäsemete ekvivalentdoosi piirmäärad kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 39. Kiirgusohutuse tagamine töökohal

(1) Kui kiirgustegevusest põhjustatud kiiritus võib ületada käesoleva seaduse alusel kehtestatud elaniku efektiivdoosi või kutsekiirituse ekvivalentdoosi piirmäära ühte kümnendikku aastas, konsulteerib kiirgustegevusloa omaja kvalifitseeritud kiirgusekspertdiga võimalike lisameetmete rakendamise vajalikkuse osas, et tagada kiirgusohutus.

(2) Kiirgusallika asukohaks oleva ruumi, ehitise, kiirgusallika liigi ning kiirgusohu suuruse järgi jaotatakse töökohad:

- 1) kontrollialadeks;
- 2) jälgimisaladeks.

(3) Kiirgustegevusloa omaja tagab kontrolli- ja jälgimisala kiirgusseire vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuetele.

(4) Sõltuvalt vajadusest sisaldab kontrolli- ja jälgimisalal teostatav seire:

- 1) doosikiiruse seiret;
- 2) radioaktiivsete saasteainete sisalduse seiret õhus või pindadel koos radioaktiivse saaste omaduste ning füüsikalise ja keemilise oleku määramisega.

(5) Kiirgustegevusloa omaja registreerib seire tulemused ja säilitab need kogu kiirgustegevuse jooksul.

§ 40. Kiirgustöötajate kategooriad

Kiirgustöötajate kategooriad on:

1) A-kategooria kiirgustöötajad, kes võivad saada suurema efektiivdoosi kui kuus millisiivertit või suurema kui kolm kümnendikku käesoleva seaduse alusel kehtestatud silmaläätse, naha ja jäsemete ekvivalentdoosi piirmäära;

2) B-kategooria kiirgustöötajad, keda ei klassifitseerita A-kategooria kiirgustöötajateks.

§ 41. Vanusepiirang kiirgustööle lubamisel

Alla 18 aasta vanuseid isikuid ei tohi määrata ühelegi kiirgustööle.

§ 42. Efektiiv- ja ekvivalentdoosi hindamine

(1) Kiirguskeskus tagab elanike ja elanikkonna vaatlusrühmade dooside hindamise.

(2) Kiirgustöötaja ja elaniku efektiivdooside seire ja hindamise korra ning radionukliidide sissevõttust põhjustatud dooside doosikoefitsientide ning kiirgus- ja koefaktori väärtused kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 43. Isikudooside seire

(1) Kiirgustöötajate isikudooside seiret teostab tunnustatud dosimeetrialabor.

(2) A-kategooria kiirgustöötajate isikudooside seire töökohal on pidev. Kui A-kategooria kiirgustöötaja võib saada olulist kiiritust radionukliidide sissevõtu kaudu, peab käesoleva seaduse § 39 lõikes 4 nimetatud seire võimaldama seda vajadusel hinnata.

(3) B-kategooria kiirgustöötajate seire peab olema piisav näitamaks, et töötaja on klassifitseeritud B-kategooriasse õigesti.

§ 44. Doosiregister

(1) Kiirgustöötaja saadud kutsekiirituse isikudooside seire andmeid hoitakse riiklikus kiirgustöötajate doosiregistris.

(2) Vabariigi Valitsus asutab riikliku kiirgustöötajate doosiregistri.

(3) Riiklik kiirgustöötajate doosiregister on riiklik register andmekogude seaduse tähenduses.

(4) Riiklikku kiirgustöötajate doosiregistrit peab Kiirguskeskus.

(5) Andmeid tuleb riiklikus kiirgustöötajate doosiregistris säilitada kogu kiirgustöötaja kiirgustööl töötamise aja jooksul. Pärast seda säilitatakse andmeid kuni isik saab või oleks saanud 75-aastaseks, kuid mitte vähem kui 30 aastat tema kiirgustöölt lahkumisest arvates.

(6) Kiirgustöötaja isikudooside seire tulemustele võimaldatakse juurdepääs järgmistel isikutel:

- 1) kiirgustöötajale tema isikut puudutavate andmete osas;
- 2) kiirgustöötajale töötervishoiualast teenust osutavale spetsialistile;
- 3) kiirgustegevusloa omajale tema kiirgustöötajate andmete osas;
- 4) kiirgusohutuse kontrolli teostajale;
- 5) isikule, kes teeb kiirituse ja selle mõju teadusuuringuid.

§ 45. Kvalifitseeritud kiirgusekspert

(1) Kvalifitseeritud kiirgusekspertina tohib tegutseda vastavat kvalifitseeritud kiirguseksperti tegevuslitsentsi (edaspidi *tegevuslitsents*) omav füüsiline isik.

(2) Keskkonnaministeerium annab tegevuslitsentsi litsentsitaotleja avalduse alusel.

(3) Tegevuslitsentsi võib taotleda füüsiline isik, kes:

- 1) on omandanud kõrghariduse kõrgkoolis või ülikoolis, millel on Haridus- ja Teadusministeeriumi antud koolitusluba või mille antud haridust tõendav dokument on Eesti Vabariigis tunnustatud;
- 2) on vähemalt viieaastase töökogemusega kiirgusohutuse alal;
- 3) tunneb kiirgusohutuse teostamise korda ning Eesti Vabariigi ja rahvusvahelisi kiirgusalaseid õigusakte.

(4) Tegevuslitsents antakse viieks aastaks.

(5) Tegevuslitsentsi andmisest keeldutakse, kui taotleja:

- 1) ei oma nõutud kvalifikatsiooni;
- 2) on kolme aasta jooksul enne litsentsitaotluse esitamist oma varasema majandustegevusega rikkunud oluliselt õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
- 3) varasem tegevuslitsents on kehtetuks tunnistatud kolme aasta jooksul enne litsentsitaotluse esitamist.

(6) Keskkonnaministeerium peatab tegevuslitsentsi kehtivuse või tunnistab tegevuslitsentsi kehtetuks, sellest litsentsi omajat eelnevalt kirjalikult teavitades, kui:

- 1) tegevuslitsentsi taotleja on esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) tegevuslitsentsi saanud isik ei täida dooside hindamise ja kiirgusohutuse nõudeid;
- 3) ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud asjaolud.

(7) Kvalifitseeritud kiirguseksperdi tegevuslitsentsi ja selle taotluse vormi ning tegevuslitsentsi andmise, pikendamise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 46. Kiirgustöötaja tervisekontroll

(1) Kiirgustegevusloa omaja on kohustatud tagama A-kategooria kiirgustöötaja tervisekontrolli.

(2) Kui tuvastatakse kehtestatud piirmääradest suurema kiirituse saamine, suunab kiirgustegevusloa omaja kiirgustöötaja viivitamatult tervisekontrolli.

(3) Kiirgustöötaja tervisekontroll viiakse läbi töötervishoiu ja tööohutuse seaduses (RT I 1999, 60, 616; 2000, 55, 362; 2001, 17, 78; 2002, 47, 297; 63, 387; 2003, 20, 120) sätestatud korras.

§ 47. Välistöötaja kiirgusohutuse tagamine ja tema isikudooside seire

(1) Kiirgustegevusloa omaja tagab välistöötajale kiirgustöötajaga võrdse kiirgusohutuse ning tema töö iseloomu ja töökoha tingimusi arvestava väljaõppe ja kiirgusohutusosalase instrueerimise.

(2) Välistöötaja kiirgusseireandmetele ja vormistamisele esitatavad nõuded ning välistöötaja doosikaardi vormi kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 48. Kiirgustöötaja kiirgusohutusosalane koolitamine

Kiirgustöötaja kiirgusohutusosalase koolitamise nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 49. Suurenenud looduskiiritus

(1) Toimingud, mille korral looduslikud kiirgusallikad võivad põhjustada töötajate ja elanike kiirituse olulist suurenemist, on:

- 1) tööd mineraalveeallikatel, koobastes, kaevandustes ja allmaarajatistes;
- 2) tööd ainetega, mis sisaldavad lisandina looduslikke radioaktiivseid aineid;
- 3) lennumeeskonna töö kõrglendudel.

(2) Kiirguskeskus tagab uuringute või muude asjakohaste meetodite abil kõikide toimingute väljaselgitamise, mille korral töötajad võivad saada suuremat kiiritust, kui on käesoleva seaduse alusel kehtestatud elanikukiirituse efektiivdoosi piirmäär aastas. Sellised toimingud loetakse kiirgustegevuseks ja nende teostamiseks tuleb taotleda kiirgustegevusluba.

(3) Lennumeeskonna kaitsmiseks, kes võib kosmilise kiirguse tõttu saada aastas suuremat kiiritust, kui on selle seaduse alusel kehtestatud elanikukiirituse efektiivdoosi piirmäär, peab tööandja:

- 1) korraldama kiiritusest põhjustatud dooside mõõtmist;
- 2) arvestama mõõdetud dooside suurust töögraafikute koostamisel;
- 3) teavitama töötajaid nende tööga seotud tervisriskist;
- 4) rakendama erimeetmeid naistöötajate tervise kaitseks raseduse ja lapse imetamise ajal.

2. jagu

Kiirgusohutus meditsiinikiirituse kasutamisel

§ 50. Tervishoiutöötaja kohustused kiirgustegevusel

Meditsiini radioloogia protseduuri tegev tervishoiutöötaja on kohustatud:

- 1) teostama meditsiini radioloogia protseduure põhjendatult ja optimeeritult;

- 2) teavitama patsienti ioniseeriva kiirgusega kaasnevatest ohtudest;
- 3) selgitama tema käsutuses olevate dokumentide põhjal välja andmed patsiendile varem teostatud meditsiiniradioloogia protseduuride kohta;
- 4) tagama kiirgusallika ohutuse ja kaitsesüsteemide korrasoleku;
- 5) tagama, et kiiritust antakse ainult vajalikul hulgal selleks määratud kehaosadele;
- 6) tagama, et patsiendile manustatava radioaktiivse aine kogus oleks õige.

§ 51. Meditsiini kiiritust saavate isikute kaitsmine

Kiirgusohutusnõuded meditsiiniradioloogia protseduuride teostamisel ja meditsiini kiiritust saavate isikute kaitsenõuded kehtestab sotsiaalminister määrusega.

6. peatükk SEKKUMINE

§ 52. Kaitsemeetmete rakendamise printsiibid

(1) Kiirgushädaolukorras ja püsikiirituse korral rakendatakse kaitsemeetmeid, kui kahjustuse vähenemine on piisav kaitsemeetmete rakendamisel tekkiva kahju ja kulutuste õigustamiseks.

(2) Kaitsemeetmete viis, ulatus ja kestus tuleb planeerida selliselt, et inimese tervisekahjustuse vähenemisest tekkiv kasu oleks sekkumisest põhjustatud kahjudega võrreldes maksimaalne.

§ 53. Sekkumise ettevalmistamine

(1) Kriisireguleerimisplaan kiirgushädaolukorra lahendamiseks koostatakse vastavalt hädaolukorras valmisoleku seadusele (RT I 2000, 95, 613; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 88, 594).

(2) Kiirguskeskus võtab osa kiirgushädaolukorra riikliku kriisireguleerimisplaaniga koostamisest, selle testimisest ja võimaliku kriisi praktilisest reguleerimisest.

(3) Sekkumis- ja tegutsemistasemed ning hädaolukorra kiirituse piirmäär, mis on aluseks kiirgushädaolukorra reguleerimisplaaniga koostamisel ja inimeste kaitsmise meetmete rakendamisel, kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 54. Sekkumine püsikiirituse korral

(1) Kiirguskeskus tagab seire raames püsikiirituse tagajärjel saastatud alade väljaselgitamise.

(2) Kiirguskeskus koos hädaolukordade lahendamisele kaasatavate asutustega:

- 1) piirab radioaktiivselt saastatud või kõrge kiiritusega ala;
- 2) korraldab piiratud alal kiirguseiret;
- 3) rakendab asjakohast sekkumist;
- 4) kontrollib juurdepääsu piiratud alale.

§ 55. Potentsiaalne kiiritus kiirgushädaolukorras

Kiirguskeskus korraldab kiirgushädaolukorras võimaliku radioaktiivse aine ajalise ja ruumilise laialikandumise ning võimaliku saadava kiirituse hindamist ja nõustab kiirgushädaolukorra lahendamist juhtivaid struktuuriüksusi kiirgushädaolukorra ulatusest sõltuvalt.

§ 56. Sekkumises osalenute ja avariikiiritust saanute tervisekontroll

(1) Hädaolukorra lahendamist juhtiv isik hädaolukorras valmisoleku seaduse tähenduses tagab sekkumises osalenud vabatahtlikele ja avariikiirituse mõjupiirkonnas olnutele tervisekontrolli.

(2) Kiirguskeskus tagab vajadusel avari- või hädaolukorra kiirituse isikuseire dooside hindamise ja hindamise tulemuste esitamise tervisekontrolli teostavale arstile.

(3) Tervisekontrolli kulud kaetakse Vabariigi Valitsuse reservfondist ning hiljem nõutakse sisse kiirgushädaolukorra põhjustajalt.

§ 57. Piiriülese kiirgusohu varase hoiatamise süsteem

Kiirguskeskus tagab piiriülesest kiirgusohust varase hoiatamise süsteemi töö.

7. peatükk

RADIOAKTIIVSED JÄÄTMED JA HEITMED

§ 58. Radioaktiivsete jäätmete ja heitmete käitlemise põhinõuded

(1) Kiirgustegevusloa omaja tagab kiirgustegevuse käigus tekkivate radioaktiivsete jäätmete ja heitmete ohutu käitlemise ning kindlustab, et:

- 1) radioaktiivseid jäätmeid käideldakse viisil, mille prognoositav kahjulik mõju tulevastele põlvedele ei oleks suurem kui käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega lubatud;
- 2) tekkivate radioaktiivsete jäätmete ja heitmete aktiivsus ja kogused oleksid võimalikult väikesed;
- 3) oleks arvesse võetud bioloogilisi, keemilisi ja muid ohte ning radioaktiivsete jäätmete tekkimise erinevate etappide ja nende käitlemise vastastikust mõju;
- 4) radioaktiivsete jäätmete üleandmine radioaktiivsete jäätmete käitluskohta ei toimuks hiljem kui viie aasta jooksul pärast nende tekkimist.

(2) Radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks antud kiirgustegevusloa omaja tagab, et radioaktiivsete jäätmete käitluskohta ohutus oleks tagatud kogu selle kasutamise jooksul.

(3) Keskkonnaministeerium võib teha ettepanekuid kiirgustegevusloa omajale radioaktiivsete jäätmete käitluskohta kiirgusohutuse parandamiseks. Seejuures tuleb arvestada, et ohtliku mõju vähenemine õigustaks rakendatud meetmete maksumust.

(4) Radioaktiivsete jäätmete tekitaja katab kõik radioaktiivsete jäätmete käitlemisega seotud kulutused.

(5) Radioaktiivsete jäätmete klassifikatsiooni ning radioaktiivsete jäätmete registreerimise, käitlemise ja üleandmise täpsustatud nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega.

(6) Radioaktiivsete jäätmete vastavusnäitajad kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 59. Radioaktiivsete jäätmete üleandmine

(1) Kui radioaktiivseid jäätmeid ei saa juhtida hajutamise eesmärgil keskkonda või vabastada neid käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusaktide nõuete kohaldamisest viie aasta jooksul pärast nende tekkimist, annab radioaktiivsete jäätmete tekitaja need üle radioaktiivsete jäätmete käitluskohta.

(2) Radioaktiivsete jäätmete tekitaja tagab üleantavate jäätmepakendite vastavuse kehtestatud radioaktiivsete jäätmete pakendi vastavusnäitajatele.

§ 60. Radioaktiivsete jäätmete võtmine riigi valdusesse

(1) Kui radioaktiivsete ainete ja radioaktiivsete jäätmete omanik on teadmata või nende tekkimise eest vastutavat isikut ei õnnestu tuvastada või kui radioaktiivsete jäätmete omamine on ebaseaduslik või kui radioaktiivsete jäätmete omamisega seoses võib tekkida hädaolukord, võtab riik radioaktiivsed jäätmed oma valdusesse.

(2) Kui radioaktiivsete jäätmete omamine on ebaseaduslik või kui radioaktiivsete jäätmetega seoses võib tekkida hädaolukord, tasub radioaktiivsete jäätmete omanik nende riigi valdusesse võtmise ja käitlemisega seotud kulud.

(3) Riigi valdusesse võetud radioaktiivsete ainete ja radioaktiivsete jäätmete edasise käitlemise otsustab keskkonnaminister igal üksikul juhul eraldi lähtuvalt Keskkonnaministeeriumi kriisireguleerimisplaanist.

§ 61. Radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ja läbivedu

(1) Radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumendid on:

- 1) veoloa taotlus;
- 2) pädevate asutuste kinnitus;
- 3) veoluba;
- 4) pakendite loetelu;
- 5) radioaktiivsete jäätmete vastuvõtmise teade.

(2) Radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumentide vormid sisalduvad Euroopa Komisjoni 1993. aasta 1. oktoobri otsuses 93/552/Euratom, millega kehtestatakse Nõukogu direktiivis 92/3/Euratom nimetatud radioaktiivsete jäätmete vedude järelevalve ja kontrolli ühtne saatedokument (ELT L 268, 29.10.1993, lk 83).

(3) Radioaktiivsete jäätmete veoloa väljastab ja läbiveo kinnitab Keskkonnaministeerium.

(4) Radioaktiivsete jäätmete omaja peab taotlema veoluba radioaktiivsete jäätmete sisseveoks Eesti Vabariiki nende töötlemiseks või konditsioneerimiseks ja väljaveoks Eesti Vabariigist juhul, kui radioaktiivsete jäätmete aktiivsus või eriaktiivsus ületab väljaarvamistasemed.

(5) Veoloa saamiseks esitab taotleja Keskkonnaministeeriumile vormikohase taotluse.

(6) Taotluse võib esitada rohkem kui ühe veo kohta tingimusel, et:

- 1) radioaktiivsed jäätmed, mille vedamiseks taotlus esitatakse, on sarnaste füüsikalise-keemiliste ja radioaktiivsete omadustega;
- 2) vedu toimub ühelt ja samalt radioaktiivsete jäätmete omajalt samale vastuvõtjale ning veo dokumendid on kinnitanud ja väljastanud samad pädevad asutused;
- 3) vedu toimub samade piiripunktide ja samade läbiveoriikide kaudu.

(7) Keskkonnaministeerium saadab taotluse kinnituse saamiseks sihtriigi ja kõikide läbiveoriikide pädevatele asutustele.

(8) Keskkonnaministeerium väljastab veoloa pärast kõikide vajalike kinnituste saamist.

(9) Veoluba antakse tähtajaliselt ühele veole. Mitmekordne veoluba kehtib kuni kolm aastat.

(10) Keskkonnaministeerium ei anna veoluba ega kinnitust radioaktiivsete jäätmete läbiveoks, kui:

- 1) sellega kaasneb või võib kaasneda oht riigisisesele või rahvusvahelisele julgeolekule;
- 2) radioaktiivsete jäätmete sihtriik asub lõuna pool 60° lõunalaiust;
- 3) sihtriik ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, kuid ta on sõlminud Euroopa Liiduga radioaktiivsete jäätmete sisse- või läbivedu keelustava lepingu;
- 4) on alust arvata, et sihtriigis puudub võimalus radioaktiivseid jäätmeid ohutult käidelda;
- 5) radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- või läbivedu võib ohustada keskkonda või inimeste tervist;
- 6) radioaktiivsed jäätmed kavatakse Eestisse sisse vedada lõpladustamiseks.

(11) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud veoluba ei ole vaja taotleda juhul, kui kiirgustegevuloo omaja tagastab kasutatud kinnise kiirgusallika selle tootjale.

(12) Kui radioaktiivsete jäätmete vedu ei ole võimalik lõpule viia või kui veo tingimused ei vasta loa taotluses või veoloas toodud tingimustele, kohaldab Keskkonnaministeerium asendustäitmist radioaktiivsete jäätmete tagastamise näol radioaktiivsete jäätmete algele omanikule vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korrale.

(13) Kiirguskeskus annab vajadusel radioaktiivsete ainete ja radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo kohta asjakohast teavet rahvusvahelistele organisatsioonidele.

(14) Radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ning läbiveo dokumentide menetlemise korra erisused lähtuvalt päritolu- ja sihtriigist kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 62. Radioaktiivsete jäätmete käitluskoha kasutusele võtmine

(1) Keskkonnaministeerium annab kiirgustegevusloa radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks pärast seda, kui ta on Kiirguskeskuse ettepanekul tunnistanud radioaktiivsete jäätmete käitluskoha kiirgusohutusnõuetele vastavaks.

(2) Kiirgustegevusloa omaja kogub ja analüüsib andmeid radioaktiivsete jäätmete käitluskoha kasutamise kohta ning edastab need säilitamiseks Kiirguskeskusele.

§ 63. Radioaktiivsete jäätmete käitluskoha ohutus pärast selle sulgemist

Pärast radioaktiivsete jäätmete käitluskoha sulgemist Kiirguskeskus:

- 1) säilitab dokumendid radioaktiivsete jäätmete käitluskoha asukoha, selle projekteerimise ja radioaktiivsete jäätmete inventuuri kohta tähtajatult;
- 2) korraldab vajadusel kiirgusseiret ja ligipääsu piirangu kontrollimist;
- 3) korraldab sekkumist, kui seireandmete põhjal või kontrollimisel tuvastatakse radioaktiivsete ainete sattumine keskkonda.

8. peatükk VASTUTUS

§ 64. Kiirgustegevusloa tingimuste rikkumine

(1) Kiirgustegevusloa tingimuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 65. Radioaktiivse aine lisamine toodetele ning selliste toodete sisse- ja väljavedu

(1) Radioaktiivsete ainete lisamise eest toiduainetele, mänguasjadele, ehetele ja kosmeetikakaupadele nende valmistamisel ning selliste kaupade sisse- või väljaveo eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 66. Radioaktiivset ainet sisaldavate kiirgusallikate ja radioaktiivsete jäätmete vedu üle riigipiiri vastava loata

(1) Radioaktiivset ainet sisaldavate kiirgusallikate või radioaktiivsete jäätmete veo eest üle riigipiiri vastava loata – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 67. Radioaktiivset ainet sisaldava kiirgusallika ja radioaktiivsete jäätmete üleandmine kiirgustegevusloata isikule

(1) Radioaktiivset ainet sisaldava kiirgusallika või radioaktiivsete jäätmete üleandmise eest kiirgustegevusloata isikule – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 68. Kiirgusohutuse järelevalve

Keskkonnainspeksioon teostab kiirgusohutuse järelevalvet keskkonnajärelevalve seadusest (RT I 2001, 56, 337; 2002, 61, 375; 99, 579; 110, 653; 2003, 88, 591) tulenevalt.

§ 69. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.

9. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 70. Riigilõivuseaduse täiendamine

Riigilõivuseaduse (RT I 1997, 80, 1344; 2001, 55, 331; 53, 310; 56, 332; 64, 367; 65, 377; 85, 512; 88, 531; 91, 543; 93, 565; 2002, 1, 1; 18, 97; 23, 131; 24, 135; 27, 151 ja 153; 30, 178; 35, 214; 44, 281; 47, 297; 51, 316; 57, 358; 58, 361; 61, 375; 62, 377; 90, 519; 102, 599; 105, 610; 2003, 4, 20; 13, 68; 15, 84 ja 85; 20, 118; 21, 128; 23, 146; 25, 153 ja 154; 26, 156 ja 160; 30, õiend; 51, 352; 66, 449; 68, 461; 71, 471; 78, 527; 79, 530; 81, 545; 88, 589 ja 591; 2004, 2, 7; 6, 31; 9, 52 ja 53; 14, 91 ja 92) § 183 täiendatakse lõikega 2⁷ järgmises sõnastuses:

« (2⁷) Kiirgustegevusloa andmise ja muutmise eest tasutakse riigilõivu 2000 krooni.»

§ 71. Hädaolukorraks valmisoleku seaduse muutmise

Hädaolukorraks valmisoleku seadusesse (RT I 2000, 95, 613; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 88, 594) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõike 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « 8) kiirgus- ja keskkonnakaitse ning kiirgus- ja keskkonnaseire korraldus – Keskkonnaministeerium.»;

2) paragrahvi 26 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (1) Ettevõtja, kellel on ohtlik ettevõtte, teeb riskianalüüsi ja koostab ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani kemikaaliseaduse (RT I 1998, 47, 697; 1999, 45, 512; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 23, 144; 51, 352; 75, 499; 88, 591) alusel.»;

3) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses: « (1¹) Suure ohuga kiirgustegevuse korral teeb kiirgustegevusloa omaja riskianalüüsi ja koostab hädaolukorra lahendamise plaani kiirgusseaduse alusel.»;

4) paragrahvi 26 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (2) Valla- ja linnavalitsused määravad valla või linna riskianalüüsi alusel ettevõtted ja asutused, kes peavad lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatutele koostama hädaolukorra lahendamise plaani.»

§ 72. Kiirgustegevuslubade kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud kiirgustegevusloa omaja peab esitama käesoleva seaduse nõuete kohase loataotluse Keskkonnaministeeriumile kuue kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud kiirgustegevusload kaotavad kehtivuse üheksa kuu möödumisel käesoleva seaduse jõustumisest arvates, välja arvatud juhul, kui kiirgustegevusloa omaja on esitanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loataotluse.

§ 73. Kiirgusohutuse riikliku arengukava koostamine

Kiirgusohutuse riiklik arengukava koostatakse kahe aasta jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist.

§ 74. Senise kiirgusseaduse kehtetuks tunnistamine

Kiirgusseadus (RT I 1997, 37/38, 569; 1998, 97, 1520; 1999, 88, 804; 2000, 102, 670; 2001, 56, 337; 2002, 9, 46; 61, 375; 63, 387) tunnistatakse kehtetuks.

§ 75. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

¹ EL Nõukogu direktiiv 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest (ELT L 159, 29.06.1996, lk 1), EL Nõukogu direktiiv 97/43/Euratom, mis käsitleb üksikisikute kaitset ioniseeriva kiirguse ohtude eest seoses meditsiinikiiritusega ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 84/466/Euratom (ELT L 180, 09.07.1997, lk 22), EL Nõukogu direktiiv 90/641/Euratom kontrollitsoonis töötamisel ioniseeriva kiirgusega kokkupuutuvate välistöötajate kaitse kohta (ELT L 349, 13.12.1990, lk 21), EL Nõukogu direktiiv 92/3/Euratom liikmesriikidevaheliste ning ühendusse suunduvate ja ühendusest väljuvate radioaktiivsete jäätmete vedude järelevalve ja kontrolli kohta (ELT L 35, 12.02.1992, lk 24), EL Nõukogu direktiiv 89/618/Euratom elanikkonna teavitamise kohta kiirgushädaolukorra puhul rakendatavatest tervisekaitse meetmetest ja kasutatavatest abinõudest (ELT L 357, 07.12.1989, lk 31) ning Euroopa Komisjoni otsus 93/552/Euratom, millega kehtestatakse nõukogu direktiivis 92/3/Euratom nimetatud radioaktiivsete jäätmete vedude järelevalve ja kontrolli ühtne saatedokument (ELT L 268, 29.10.1993, lk 83).